Анна МАТЯШ,
здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Вінницького торговельно-економічного інституту
Державного торговельно-економічного університету (м. Вінниця)
e-mail: anamatas216@gmail.com

Науковий керівник:
Ольга МАЦЕРА,
старший викладач
Вінницького торговельно-економічного інституту
Державного торговельно-економічного університету (м. Вінниця)

ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЗА ДОПОМОГОЮ ФІЛЬМІВ І СЕРІАЛІВ

Фільми й серіали дають можливість працювати з англійською не так, як під час виконання звичайної вправи з підручника. Глядач одночасно чує вимову, інтонацію, темп мовлення, бачить жести та реакцію співрозмовників і розуміє, у якій ситуації використана певна фраза. Через це слова запам'ятовуються не окремо, а разом із контекстом. Особливо корисними є сцени з побутовими розмовами, навчанням, роботою, подорожами, відвідуванням ресторану або лікарні, оскільки така лексика пізніше може реально знадобитися. При цьому простого перегляду недостатньо: значно більше користі дає робота з коротким фрагментом, коли спочатку визначається загальний зміст, потім виписуються нові слова та вирази, а після перегляду складається короткий переказ або власний діалог.

Добрим прикладом є серіал The Crown. У ньому поєднується формальна й неформальна англійська, зустрічаються різні британські акценти, історична лексика та сталі вирази. Окрему увагу можна звернути на Received Pronunciation – вимову, яку пов'язують із так званою Queen's English. Для навчальної роботи пропонується сцена першої зустрічі принцеси Діани та принца Чарльза, після якої можна обговорювати персонажів, пояснювати нову лексику та відтворювати частини діалогу. Англійські субтитри тут теж мають практичне значення: у статті прямо зазначено, що "watching with English subtitles enhances comprehension of spoken dialogue". У серіалі студенти можуть одночасно чути вимову слова і бачити його написання, а формальна британська мова добре підходить для

тих, хто хоче краще розрізняти акценти та інтонацію [3, с. 67]. Серіали можна підбирати і відповідно до майбутньої професії. Для студентів медичних спеціальностей пропонуються The Good Doctor, House M.D., ER, Grey's Anatomy, New Amsterdam, Nurse Jackie та Call the Midwife. Їхня користь полягає в тому, що медична термінологія звучить не окремим списком, а в ситуації прийому пацієнта, обговорення діагнозу, спілкування між лікарями або вирішення етичної проблеми.

Серіали дають можливість працювати з живою мовою, де разом із професійною лексикою можна почути природну вимову, інтонацію та побачити контекст використання окремих фраз. Після сцени можна виписати 10–15 термінів, визначити, хто і в якій ситуації їх використовує, а потім розіграти власну розмову між лікарем і пацієнтом. Повторний перегляд дозволяє повернутися до складної частини, спочатку подивитися її із субтитрами, а потім без них [5, с. 107].

Не обов'язково працювати тільки з повнометражним фільмом або цілою серією. Для навчання значно зручнішими можуть бути фрагменти по 5–10 хвилин, інтерв'ю, короткі репортажі та навчальні відео. У статті про інтеграцію аудіо- й відеоконтенту наводяться конкретні ресурси: British Council LearnEnglish, BBC Learning English і Real English. Наприклад, у BBC Learning English пропонується шестихвилинний матеріал Transport of the future, після якого можна обговорювати переваги та недоліки різних видів транспорту. На Real English використовується відео з аеропорту Атланти, де ведучі розмовляють із пасажирами та працівниками аеропорту. Так студент отримує лексику не з вигаданого діалогу, а з реальної ситуації. «Відеоматеріали є одним із найефективніших інструментів формування іншомовної компетентності», оскільки вони поєднують слухове й зорове сприйняття, контекст та емоційну реакцію [1, с. 13].

Цікаво використовувати відео і для розуміння культури, тому що переклад окремих слів не завжди пояснює поведінку людей. У джерелі дуже точно зазначено: «У фільмах завжди поєднується мова і культура». Наприклад, Me Before You можна розглядати не лише як романтичну історію, а й як матеріал про британську сімейну модель, поведінку в провінції, етикет, класові відмінності та ставлення до людей з інвалідністю. BBC News у матеріалі What is an American Thanksgiving really like показує сімейні традиції та культурний зміст американського Дня подяки. NPR Code Switch можна використовувати для тем расової, етнічної та культурної

ідентичності у США, а канал Yes Theory – для обговорення подорожей і взаємодії з різними культурами. Для коротших занять підходять також TED Talks та окремі відеофрагменти з YouTube [4, с. 284].

Такі матеріали можна опрацьовувати за простою схемою. Перед переглядом визначається тема і кілька ключових слів, щоб студент приблизно розумів, про що йтиметься. Під час першого перегляду краще не зупиняти відео після кожної незнайомої фрази, а спробувати зрозуміти загальний зміст. Другий перегляд уже можна проводити з англійськими субтитрами, виписуючи 7–10 корисних словосполучень. Після цього доречно скласти кілька речень із новими словами, переказати сцену або відтворити діалог. Якщо фраза складна на слух, один і той самий уривок можна прослухати кілька разів зі зменшенням опори на субтитри. Такий спосіб більш практичний, ніж перегляд двогодинного фільму без конкретного завдання. Окрему користь автентичного відео показує досвід студентів-журналістів. У програмі брали участь 16 студентів другого курсу, які працювали з відеоматеріалами та завданнями на прогнозування змісту, пошук причинно-наслідкових зв'язків, аналіз культурних явищ і готовність до міжкультурної комунікації. Після навчання показник готовності до соціокультурного спілкування зріс з 10 % до 20 %, а загальний показник сформованості соціокультурної компетентності – з 54 до 88. У роботі використовувалися YouTube, Anglophenia та British Council, а серед завдань був перегляд відеотуру Лондоном із подальшою підготовкою власного проєкту про великі міста України [2, с. 114].

Для самостійної роботи не обов'язково мати платну платформу. British Council LearnEnglish має відеосерії для різних рівнів – від A1–A2 до B2–C1 – разом із транскриптами та вправами до і після перегляду. BBC Learning English також має безкоштовні відеосерії та матеріали з живим мовленням. Якщо потрібні саме художні серіали, можна використовувати стримінгові платформи, але тут уже потрібна підписка. Наприклад, Netflix в Україні зараз має тарифні плани від 4,99 до 9,99 євро на місяць, а багато серіалів доступні з англійською звуковою доріжкою та англійськими субтитрами. Для навчання достатньо навіть одного короткого епізоду або сцени, тому купувати кілька сервісів одночасно немає практичної потреби.

Фільми й серіали найкраще «працюють» тоді, коли перегляд перетворюється на мовне завдання. Один серіал може допомогти з

британською вимовою, інший – із професійною термінологією, документальне відео – з культурними реаліями, а коротка сцена – з повсякденними фразами. Субтитри краще використовувати англійські, а не українські, і поступово від них відмовлятися. Так перегляд перестає бути просто розвагою: нові слова чуються в природному темпі, повторюються в конкретній ситуації й одразу пов'язуються з поведінкою, емоціями та контекстом. Саме через це фільми й серіали можуть бути нормальним додатковим способом вивчення англійської, особливо якщо матеріал підібраний під рівень і після перегляду є конкретна робота з мовою.

Список використаних джерел:

1. Буковська І. Ю., Умяров К. Т. Підвищення рівня іншомовної компетентності студентів немовних спеціальностей завдяки інтеграції аудіо- та відеоконтенту у навчанні англійської мови. *Академічні студії. Серія «Педагогіка»*. 2025. № 4. С. 10–17. URL: https://www.academstudies.volyn.ua/index.php/pedagogy/article/view/813 (дата звернення: 10.10.2026).
2. Бучацька С. М., Синоруб Г. П. Міжкультурна комунікація майбутніх журналістів (досвід використання автентичних відеоматеріалів у викладанні іноземної мови для професійного спілкування). *Journal of Cross-Cultural Education*. 2026. № 7 (1). С. 102–118. URL: https://vspu.net/jcrosscultural/index.php/journal/article/view/84 (дата звернення: 10.10.2026).
3. Главацька Ю. Навчання англійської мови за допомогою кінофільмів: практичний аспект (на матеріалі серіалу «Корона»). Частина 1. *Педагогічний дискурс*. 2025. Вип. 37. С. 65–71. URL: https://dspace.ksaeu.kherson.ua/bitstream/handle/123456789/11163/Главацька_стаття.pdf?sequence=1&isAllowed=y (дата звернення: 10.10.2026).
4. Гордун С. М. Автентичні відеоматеріали як засіб формування міжкультурної компетенції здобувачів освіти. *Суспільство та національні інтереси*. 2025. № 12 (20). С. 276–287. URL: https://perspectives.pp.ua/index.php/sni/article/download/33731/33698/49171 (дата звернення: 10.10.2026).
5. Москаленко М. В., Скачко Р. О. Інтеграція телесеріалів у процесі вивчення англійської мови за професійним спрямуванням для студентів вищих навчальних закладів спеціальності 17 «Терапія та реабілітація». *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2025. Вип. 86, т. 4. С. 104–108. URL: https://aphn-journal.in.ua/archive/86_2025/part_4/86-4_2025.pdf (дата звернення: 10.10.2026).